

# metinės ataskaitos

**2008 m.**

Santrauka



ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS  
SERGĖTOJAS EUROPOJE





# metinės ataskaitos

## **2008 m.**

### Santrauka



EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS  
PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

Pašto adresas: rue Wiertz, 60 — B-1047 Briuselis  
Biuras: rue Montoyer, 63, Briuselis, Belgija  
El. paštas: edps@edps.europa.eu  
Tinklavietė: www.edps.europa.eu  
Tel.: (32 2) 283 19 00  
Faks.: (32 2) 283 19 50

***Europe Direct – tai paslauga, padėianti Jums rasti atsakymus į klausimus apie  
Europos Sąjungą***

Informacija teikiama nemokamai telefonu (\*):

**00 800 6 7 8 9 10 11**

(\* ) Kai kurie mobiliojo ryšio operatoriai neteikia paslaugos skambinti 00 800 numeriu arba šie skambučiai yra mokami.

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.  
Ji pasiekama per EUROPA serverį (<http://europa.eu>).

Katalogo duomenys pateikiami šio leidinio pabaigoje.

Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras, 2009

ISBN 978-92-95030-89-3

© Europos Bendrijos, 2009  
Leidžiama dauginti, nurodžius šaltinį

## Įvadas

Pateikiama Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno 2008 m. metinės ataskaitos santrauka. Ši ataskaita apima 2008 m., kurie yra ketvirtieji EDAPP – naujos nepriklausomos priežiūros institucijos – veiklos metai. Ši ataskaita taip pat žymi pirmosios EDAPP kadencijos pabaigą ir suteikia galimybę apžvelgti įvykių raidą nuo pat veiklos pradžios.

Peter Hustinx (priežiūros pareigūnas) ir Joaquín Bayo Delgado (priežiūros pareigūno pavaduotojas) pareigas pradėjo eiti 2004 m. sausio mėn., kad suformuotų instituciją, atsakingą už asmens duomenų apsaugą Europos Sąjungos (ES) lygiu. EDAPP užduotis – užtikrinti, kad Bendrijos institucijos ir įstaigos, tvarkydamos asmens duomenis, gerbtų fizinių asmenų pagrindines teises ir laisves, ypač jų privatumą.

Kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 45/2001<sup>1</sup>, EDAPP pagrindinė veikla yra:

- prižiūrėti ir užtikrinti, kad Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis būtų laikomasi šio reglamento nuostatų (priežiūra);
- konsultuoti Bendrijos institucijas ir įstaigas visais su asmens duomenų tvarkymu susijusiais klausimais. Tai apima konsultacijas dėl pasiūlymų dėl teisės aktų ir stebėti, kiek įvykių raida turi įtakos asmens duomenų apsaugai (konsultavimas);
- bendradarbiauti su nacionalinėmis priežiūros institucijomis ir priežiūros įstaigomis, veikiančiomis ES trečiojo ramsčio srityse, siekiant gerinti asmens duomenų apsaugos nuoseklumą (bendradarbiavimas).

Iš šios ataskaitos matyti, kad tiek priežiūros, tiek konsultavimo srityse padaryta didelė pažanga. Duomenų apsaugos taisyklių ir principų Bendrijos institucijose ir įstaigose laikomasi vis geriau, tačiau ateityje reikės įveikti dar daug sunkumų. Todėl priežiūros srityje vis daugiau dėmesio skiriama išankstinės patikros metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenai ir atitikties gerinimui agentūrose. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, EDAPP taip pat pabaigė pirmąsias įvairių institucijų ir įstaigų inspekcijas vietoje, kad įvertintų atitiktį praktikoje.

Be to, 2008 m. EDAPP dar pagerino savo veiklos rezultatus konsultavimo srityje ir pateikė daugiau nuomonių dėl pasiūlymų dėl teisės aktų. Jis išplėtė savo veiklos sritį ir teikia nuomones, susijusias su daugiau įvairių politikos sričių, visuose teisėkūros proceso etapuose. Dauguma EDAPP nuomonių toliau buvo skirtos klausimams, susijusiems su laisvės, saugumo ir teisingumo sritimi, tačiau daug dėmesio skirta ir kitoms sritims, pavyzdžiui, e. privatumui, galimybei visuomenei susipažinti su dokumentais ir tarpvalstybiniam sveikatos priežiūros paslaugų teikimui.

Bendradarbiaujant su nacionalinėmis priežiūros institucijomis toliau daugiausia dėmesio buvo skiriama 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės vaidmeniui; vykdant šią veiklą buvo priimta nauja darbo programa ir pasiekta gerų rezultatų pirmaisiais jos vykdymo metais. EDAPP taip pat ir toliau skyrė daug dėmesio Eurodac priežiūros koordinavimui ir glaudžiai bendradarbiavo su duomenų apsaugos institucijomis policijos ir teismo bendradarbiavimo srityje.

<sup>1</sup> 2000 m. gruodžio 18 d. Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12).

## 2008 m. REzultatai

2007 m. metinėje ataskaitoje paminėta, kad 2008 m. buvo pasirinkti toliau nurodyti pagrindiniai tikslai. Daugelis iš šių tikslų buvo visiškai ar iš dalies pasiekti.

### ● Duomenų apsaugos pareigūnų tinklo palaikymas

EDAPP toliau teikė daug paramos duomenų apsaugos pareigūnams ir ragino juos toliau keistis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas neseniai įsteigtų agentūrų duomenų apsaugos pareigūnams.

### ● Išankstinės patikros vaidmuo

Buvo priimta rekordiškai daug išankstinės patikros nuomonių, tačiau daugumos institucijų ir įstaigų esamų tvarkymo operacijų išankstinė patikra dar nėra baigta. Buvo labiau akcentuojamas rekomendacijų įgyvendinimas.

### ● Horizontaliosios gairės

Buvo rengiamos gairės daugumai institucijų ir įstaigų aktualiais klausimais (pvz., personalo įdarbinimo, su sveikata susijusių duomenų tvarkymo), visų pirma siekiant palengvinti agentūrų išankstinę patikrą. Šios gairės netrukus bus pateiktos visiems suinteresuotiesiems subjektams.

### ● Atitikties vertinimas

EDAPP toliau vertino, kaip visos institucijos ir įstaigos laikosi Reglamento (EB) Nr. 45/2001 ir iki 2009 m. vidurio praneš apie padarytą pažangą. Be šios bendros apžvalgos, įvairiose institucijose ir įstaigose buvo surengtos pirmosios inspekcijos, kurių metu tikrinta atitiktis konkrečiose srityse.

### ● Didelės apimties sistemos

EDAPP toliau kartu su nacionalinėmis priežiūros institucijomis plėtojo Eurodac priežiūros koordinavimą ir įgyvendino šiuo tikslu patvirtintą darbo programą. EDAPP taip pat ėmėsi pirmųjų su kitomis didelės apimties sistemomis, pavyzdžiui, SIS II ir VIS, susijusių veiksmų.

### ● Nuomonės dėl teisės aktų

EDAPP priėmė rekordiškai daug nuomonių ar komentarų dėl siūlomų naujų teisės aktų ar susijusių dokumentų, kurių sričių įvairovė didesnė nei bet kada anksčiau, ir tinkamai dalyvavo teisėkūros procedūroje nuo pirmojo iki paskutiniojo jos etapo.

### ● Lisabonos sutartis

Atidžiai išanalizuotas Lisabonos sutarties poveikis, tačiau jos įsigaliojimas priklauso nuo to, ar ją galutinai ratifikuos kelios valstybės narės. Analizė parodė, kad Sutarties poveikis tiek dėl institucinių, tiek dėl turinio priežasčių gali būti didelis ir kad esama aiškių galimybių gerinti duomenų apsaugą.

- **Informacija internete**

Patobulinta EDAPP tinklavietėje pateikiama informacija – buvo atnaujintas ir išplėstas jos turinys, taip pat pagerintas informacijos prieinamumas. 2009 m. ketinama atlikti kitų patobulinimų, kurie, be kita ko, apims elektroninį informacinį biuletenį.

- **Darbo tvarkos taisyklės**

Padaryta nemaža pažanga rengiant darbo tvarkos taisykles, reguliuojančias įvairias EDAPP pareigas ir veiklą; taip pat rengiami svarbiausiai veiklai skirti bylų tvarkymo vidaus vadovai. Rezultatai EDAPP tinklavietėje bus pateikti 2009 m., kartu su suinteresuotiesiems subjektams skirtomis praktinėmis priemonėmis.

- **Išteklių valdymas**

Įtvirtintas arba toliau plėtotas finansinių bei žmogiškųjų išteklių valdymas ir sustiprinti kiti vidaus procesai. Taip pat buvo gerinamas vidaus kontrolės funkcijų efektyvumas ir rezultatyvumas.

## 2009 m. Tikslai

Šie metai bus pirmieji naujų EDAPP įgaliojimų metai, iš dalies pakeitus institucijos sudėtį. Todėl reikia tikėtis ir tęstinumo, ir pokyčių. Šiais metais bus atliktas EDAPP pareigų ir užduočių strateginis įvertinimas ir nustatytos pagrindinės artimiausių ketverių metų veiklos kryptys. Ši analizė sutaps su svarbiais pokyčiais išorinėje EDAPP aplinkoje, pavyzdžiui, su užduotimis, susijusiomis su naujais Europos teisės aktais, nauja Europos Komisija, galimu Lisabonos sutarties įsigaliojimu, kitų sričių nauja ilgalaikė politika bei struktūromis ir bendru jų poveikiu duomenų apsaugai. EDAPP ketina nustatyti aiškia poziciją šiais klausimais ir kitoje metinėje ataskaitoje praneš padarytas išvadas.

Nedarant poveikio šios strateginės analizės rezultatams, pasirinkti toliau išvardyti 2009 m. pagrindiniai tikslai. Apie pasiektus rezultatus taip pat bus pranešta kitais metais.

- **Duomenų apsaugos pareigūnų tinklo palaikymas**

EDAPP toliau teiks daug paramos duomenų apsaugos pareigūnams, ypač neseniai įsteigtų agentūrų pareigūnams, ir ragins keistis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais siekiant didinti jų veiklos efektyvumą.

- **Išankstinės patikros vaidmuo**

EDAPP ketina užbaigti daugumos institucijų ir įstaigų esamų tvarkymo operacijų išankstinę patikrą ir vis labiau akcentuoti rekomendacijų įgyvendinimą. Ypatingas dėmesys bus skiriamas toms tvarkymo operacijoms, kurias vykdo dauguma agentūrų.

- **Horizontaliosios gairės**

EDAPP toliau rengs gaires daugumai institucijų ir įstaigų aktualiais klausimais ir pasirūpins, kad jos būtų visiems prieinamos. Bus paskelbtos gairės dėl stebėjimo vaizdo kameromis, kurios taip pat padės sutelkti dėmesį į situacijas, dėl kurių kyla ypatinga rizika.

- **Skundų nagrinėjimas**

EDAPP paskelbs skundų nagrinėjimo politikos sistemą, kad visi suinteresuotieji asmenys būtų informuoti apie atitinkamas procedūras, įskaitant kriterijus, pagal kuriuos sprendžiama, ar pradėti jam pateiktų skundų tyrimą.

- **Inspektavimo politika**

EDAPP toliau vertins, kaip laikomasi Reglamento (EB) Nr. 45/2001, atlikdamas įvairių rūšių patikrinimus visose institucijose bei įstaigose, ir atliks vis daugiau inspekcijų vietoje. Bendra inspekcijų politika 2009 m. bus paskelbta EDAPP tinklavietėje.

- **Konsultacijų aprėptis**

EDAPP toliau laiku teiks nuomones ar komentarus dėl pasiūlymų dėl naujų teisės aktų remdamasis reguliariai atnaujinamu atitinkamų temų bei prioritetų sąrašu ir užtikrins tinkamą tolesnę veiklą.



- **Stokholmo programa**

EDAPP ketina skirti ypatingą dėmesį naujos penkerių metų politinės programos laisvės, saugumo ir teisingumo srityje, rengimui siekiant, kad Europos Vadovų Taryba ją patvirtintų 2009 m. pabaigoje. Bus pabrėžta, kad viena iš pagrindinių sąlygų yra poreikis užtikrinti veiksmingas duomenų apsaugos priemonės.

- **Informavimo veikla**

EDAPP toliau gerins informacijos teikimo internetu priemonių (tinklavių ir elektroninio informacinio biuletenio) kokybę bei veiksmingumą ir įvertins bei prireikus atnaujins kitą informavimo veiklą.

- **Darbo tvarkos taisyklės**

EDAPP patvirtins ir paskelbs darbo tvarkos taisykles, patvirtinančias arba paaiškinančias esamą praktiką, susijusią su įvairiomis jo pareigomis ir veiklos sritimis. Tinklavių bus galima rasti suinteresuotosioms šalims skirtas praktines priemones.

- **Išteklių valdymas**

EDAPP įtvirtins ir toliau plėtos veiklą, susijusią su finansiniais bei žmogiškaisiais ištekliais, ir tobulins kitus vidaus darbo procesus. Ypatingas dėmesys bus skiriamas ilgalaikiam personalo įdarbinimui, papildomų patalpų poreikiui ir bylų tvarkymo sistemos kūrimui.

## Priežiūra

Viena iš pagrindinių EDAPP pareigų – vykdyti nepriklausomą Bendrijos institucijų ir įstaigų atliekamų tvarkymo veiksmų priežiūrą. Teisinis pagrindas yra Reglamentas (EB) Nr. 45/2001, kuriuo nustatomos duomenis tvarkančių subjektų pareigos ir asmenų, kurių asmens duomenys yra tvarkomi, teisės.

Apie asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kurie nekelia ypatingo pavojaus duomenų subjektams, pranešama tik atitinkamos institucijos arba įstaigos duomenų apsaugos pareigūnui. Kai asmens duomenų tvarkymas kelia ypatingą pavojų asmenims, kurių duomenys tvarkomi, tokius veiksmus iš anksto turi patikrinti EDAPP. Po to EDAPP nustato, ar duomenų tvarkymas atitinka reglamento nuostatas.

Priežiūros užduotys, kurių vykdymą prižiūri priežiūros pareigūno pavaduotojas, apima konsultacijų ir pagalbos teikimą duomenų apsaugos pareigūnams, rizikingų tvarkymo veiksmų išankstinę patikrą, tyrimų atlikimą, įskaitant inspekcijas vietoje, ir skundų nagrinėjimą.

## Išankstinės patikros

2008 m. išankstinė patikra toliau buvo svarbiausias EDAPP priežiūros veiklos aspektas.

Kaip nurodyta ankstesnėse metinėse ataskaitose, EDAPP nuolat skatino duomenų apsaugos pareigūnus didinti EDAPP teikiamų pranešimų dėl išankstinės patikros skaičių. Siekiant paskatinti Bendrijos institucijas ir įstaigas suintensyvinti pastangas, kad būtų visiškai įgyvendintas išsipareigojimas teikti pranešimus, buvo nustatytas galutinis terminas (2007 m. pavasaris), iki kurio EDAPP buvo galima pateikti pranešimus dėl išankstinės patikros (*ex post* atvejai). Dėl to gerokai išaugo pranešimų skaičius.

Iš esmės 2008 m. buvo intensyvaus darbo metai ir buvo priimta daugiau **išankstinės patikros nuomonių** (105 nuomonės) nei bet kuriais ankstesniais metais. Tik nedaug iš šių atvejų (18 atvejų) buvo „tikri“ išankstinės patikros atvejai, t. y. atitinkamos institucijos taikė atitinkamą su išankstine patikra susijusią procedūrą prieš pradėdamos vykdyti tvarkymo veiksmus.

Pirmą kartą EDAPP nusprendė pasiūlyti atsiimti kai kuriuos pranešimus. Tai buvo padaryta dėl to, kad šie pranešimai buvo susiję su senomis tvarkymo operacijomis, kurias netrukus turėjo pakeisti naujos, arba pranešimuose nebuvo pateikta pakankamai informacijos, todėl buvo neįmanoma jų išnagrinėti tinkamai suprantant faktus arba procedūrą.

Kalbant apie terminus, EDAPP nuomonėms parengti skiriamas dienų skaičius palyginti su 2007 m. sumažėjo daugiau nei dviem darbo dienomis. Tai puikus rezultatas, atsižvelgiant į tai, kad pranešimų padaugėjo ir jie tapo sudėtingesni. Tačiau EDAPP kelia susirūpinimą tai, kad institucijoms ir įstaigoms reikia gana daug laiko visai informacijai surinkti. Todėl EDAPP dar kartą primena joms jų išsipareigojimą bendradarbiauti su EDAPP ir teikti jam reikiamą informaciją.

2008 m. *ex post* išankstinės patikros atvejai <sup>2</sup> daugiausia buvo susiję su šiais klausimais: su sveikata susijusių duomenų tvarkymu institucijose ir įstaigose, personalo įdarbinimu ir kandidatų atranka, personalo vertinimu, žurnalistų akreditavimu, tapatybės duomenų tvarkymo sistemomis, prieigos kontrole ir saugumo tyrimais.

Svarbiausi klausimai atliekant tikrąsias išankstines patikras susiję su konkrečiomis atrankos procedūromis, visų pirma Pagrindinių teisių agentūroje ir EDAPP, bandomuoju projektu individualios stebėsenos srityje, lanksčiu darbo grafiku, tapatybės tikrinimu ir prieigos kontrole, taip pat e. stebėseną.

Taip pat pirmą kartą buvo sprendžiami kai kurie reikšmingi klausimai, įskaitant tapatybės duomenų tvarkymo tarnybą, prieigos kontrolę taikant rainelės skenavimo arba pirštų atspaudų atpažinimo technologijas, saugumo tyrimus, personalo naudojimosi internetu stebėseną ir apsauginę vaizdo stebėjimo sistemą.

## Skundai

2008 m. toliau daugėjo skundų (gautas 91 skundas), nors priimtinių skundų buvo mažiau nei anksčiau (23 priimtini skundai), tačiau iš esmės jie buvo sudėtingesni. Dauguma skundų buvo pripažinti nepriimtiniais visų pirma dėl to, kad jie buvo susiję su asmens duomenų tvarkymu valstybių narių lygiu (nacionalinių duomenų apsaugos institucijų kompetencija). Priimtini atvejai buvos susiję, be kita ko, su prieigos prie duomenų, neskelbtinų duomenų tvarkymo, teisės ištaisyti duomenis ir pareigos teikti informaciją klausimais.

EDAPP toliau kūrė skundų nagrinėjimo politikos sistemą. 2009 m. EDAPP tinklavietėje bus nurodyti svarbiausi procedūros elementai ir skundų pateikimo formos pavyzdys, taip pat informacija apie skundų priimtinumą. Tikimasi, kad paskelbus šią informaciją potencialiems skundų pateikėjams bus lengviau pateikti skundus, kartu sumažinant akivaizdžiai nepriimtinių skundų skaičių.

### Inspekcijų politika

Atsižvelgiant į 2007 m. pavasario terminą, pirmoji 2007 m. pradėtos operacijos dalis buvo institucijų ir agentūrų direktoriams adresuoti laišakai siekiant įvertinti, kaip laikomasi reglamento. Remdamasis gauta informacija, EDAPP parengė bendrą ataskaitą, kuri buvo paskelbta 2008 m. gegužės mėn. ir nusiųsta visoms institucijoms ir agentūroms. Kaip pranešta, šia operacija buvo pradėta nuolatinė EDAPP veikla, kuria siekiama užtikrinti reglamento laikymąsi, ir, atsižvelgiant į tai, gali būti atliekamos inspekcijos vietoje.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, EDAPP toliau rengė **inspektavimo politiką** ir pabaigė pirmąsias įvairių institucijų ir organų inspekcijas vietoje, kad patikrintų atitiktį praktikoje. Inspekcija gali būti atlikta gavus skundą arba paties EDAPP iniciatyva. Inspekcijos metu EDAPP patikrina faktus ir realią esamą padėtį vietoje. Inspekcijomis taip galima nemažai prisidėti prie informuotumo apie duomenų apsaugą didinimo inspektuojamose institucijose.

2008 m. EDAPP nustatė pirmą išsamią savo atliekamo inspektavimo procedūrą. Ją sudarė trijų etapų procesas:

- pirmajame etape atlikti du bandomieji vizitai, siekiant išbandyti EDAPP metodiką praktikoje;
- antrajame etape EDAPP patobulino savo praktinę metodiką;

<sup>2</sup> *Ex post* išankstinės patikros susijusios su tais tvarkymo veiksmais, kurie buvo pradėti prieš EDAPP ir jo pavaduotojo paskyrimą (2004 m. sausio 17 d.), todėl negalėjo būti patikrinti prieš juos pradėdant.

- trečiajame etape atliktos dviejų ES institucijose ir įstaigų inspekcijos – Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Europos maisto saugos agentūros – jos buvo pasirinktos 2007 m. pavasarį.

## Administracinės priemonės

EDAPP taip pat toliau teikė konsultacijas dėl Bendrijos institucijų ir įstaigų numatytų administracinių priemonių, susijusių su asmens duomenų tvarkymu. Iškelta nemažai sudėtingų klausimų, be kita ko, dėl naujo pavyzdžio medicininės pažymos; prieigos prie viešų dokumentų, kuriuose yra asmens duomenų; tam tikrai duomenų tvarkymo veiklai taikytinų teisės aktų; ligos istorijos perdavimo nacionaliniam teismui; Reglamento EB Nr. 45/2001 įgyvendinimo taisyklių ir Europos ombudsmeno nagrinėjamų skundų.

## Stebėjimas vaizdo kameromis

EDAPP toliau rengė stebėjimui vaizdo kameromis skirtas **gaires**, kurių tikslas – ES institucijoms ir įstaigoms pateikti praktinių nurodymų dėl duomenų apsaugos taisyklių laikymosi naudojant stebėjimo vaizdo kameromis sistemas. Pirmasis darbinis vidaus naudojimui skirtas gairių projektas buvo parengtas 2008 m. pabaigoje. Šis projektas bus viešai paskelbtas iki 2009 m. vidurio.

## Konsultacijos

EDAPP konsultuoja Bendrijos institucijas ir įstaigas duomenų apsaugos klausimais įvairiose politikos srityse. Šios konsultacijos teikiamos dėl siūlomų naujų teisės aktų, taip pat dėl kitų iniciatyvų, galinčių turėti įtakos asmens duomenų apsaugai ES. Paprastai jos teikiamos kaip formali nuomonė, tačiau EDAPP taip pat gali teikti gaires komentarų ar politikos dokumentų forma. Ši veikla taip pat apima technologijų raidos, darančios poveikį duomenų apsaugai, stebėjimą.

### EDAPP nuomonės ir pagrindiniai klausimai

2008 m. EDAPP parengė **14 nuomonių** dėl pasiūlytų ES teisės aktų. Ankstesniais metais didžioji dalis nuomonių buvo susijusios su **laisvės, saugumo ir teisingumo** sritimi tiek „Bendrijos ramsčio“ politikos, tiek policijos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose („trečiasis ramstis“) klausimais. Šiai sričiai skirtos beveik pusė parengtų nuomonių dėl teisės aktų, būtent šešios iš 14. Svarbus įvykis šioje srityje buvo 2008 m. lapkričio 27 d. **Pamatinio sprendimo dėl duomenų apsaugos**, reglamentuojančio asmens duomenų, tvarkomų vykdančios policijos ir teismo bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugą, priėmimas. Derybų metu EDAPP daugiausia dėmesio skyrė būtent šiam teisės aktui, ir šia tema parengė tris nuomones bei pateikė komentarus.

Pasiūlymas iš dalies pakeisti **Reglamentą dėl galimybės visuomenei susipažinti su ES institucijų turimais dokumentais**, taip pat Direktyvos dėl privatumo ir elektroninių ryšių (**e. privatumo direktyva**) taip pat sulaukė ypatingo EDAPP dėmesio. Nemažai EDAPP konsultacijų buvo skirta su **keleivio duomenų įrašu** (PNR) susijusiems klausimams, ypač dėl tolesnės veiklos, susijusios su pasiūlymu dėl ES PNR.

### Keitimasis informacija

Viena iš pagrindinių sričių, kurioms skirta dėmesio, buvo keitimasis informacija, būtent informacinių sistemų sukūrimas ir prieiga prie jų. EDAPP priėmė nuomones dėl keitimosi informacija sistemų, kurios buvo pasiūlytos vykdančią veiklą, susijusią su vidaus rinkos informacine sistema, Eurojustu, kelių sauga, internetu besinaudojančių vaikų apsauga, ECRIS, taip pat ES ir JAV duomenų apsaugos ir mainų aukšto lygio ryšių palaikymo grupe ir Europos e. teisingumo strategija. Taip pat parengti preliminarūs komentarai Komisijos parengtam teisės aktų paketui dėl ES sienų valdymo.

EDAPP nuomonėse pabrėžta, jog būtina, kad toks keitimasis informacija būtų deramai ir atidžiai įvertintas kiekvienu atskiru atveju. Be to, kai bus pradėtas toks keitimasis informacija, turi būti įgyvendinamos specialios duomenų apsaugos priemonės.

### Naujosios technologijos

EDAPP ne kartą nagrinėjo naujų technologijų naudojimo klausimą (pvz., ECRIS, Europos e. teisingumo strategija). Jis ne kartą ragino užtikrinti, kad kuo ankstesniame etape būtų deramai atsižvelgiama į duomenų apsaugos klausimus („**į privatumą atsižvelgta projektuojant**“). Jis taip pat pabrėžė, kad techninės priemonės turėtų būti naudojamos ne vien keitimuisi informacija užtikrinti, bet ir duomenų subjektų teisėms sutvirtinti.

**Informacinės visuomenės** kūrimo srities naujovės, pavyzdžiui, **RDA** (radijo dažnių atpažinimas) ir „intelektualiosios aplinkos“ klausimai, vėlgi buvo atidžiai sekami ir komentuojami kaip Komisijos komunikato dėl RDA bei su juo susijusios EDAPP nuomonės tolesnis vertinimas.

EDAPP taip pat paaiškino savo galimą įnašą į **ES mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros** (MTTP) sritį bei konsolidavo jau pradėtą veiklą. Priimtas **politikos dokumentas** siekiant apibrėžti galimas funkcijas, kurias ši institucija atliktų vykdant mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektus pagal mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintąją bendrąją programą.

### Duomenų kokybė

Kita svarbi tema – duomenų kokybė. Iš tiesų duomenys turi būti labai tikslūs, kad būtų išvengta neaiškumų, susijusių su tvarkomos informacijos turiniu. Todėl privalu reguliariai ir tinkamai tikrinti, ar duomenys yra tikslūs. Be to, aukšta duomenų kokybė yra ne vien pagrindinė garantija duomenų subjektui, bet ir leidžia tiems, kas tuos duomenis tvarko, veiksmingai juos naudoti.

## Naujovės ir prioritetai

Nustatyta keletas būsimų pokyčių perspektyvų, kurios bus pagrindinių EDAPP prioritetų darbotvarkė. Jos apima naujas **technikos tendencijas**, keliančias susirūpinimą dėl duomenų apsaugos ir privatumo, pavyzdžiui, „debesies kompiuterijos“ sistemos<sup>3</sup> ir šviesos greičiu vykdomo DNR sekos nustatymo technologija.

Pagrindiniai klausimai **politikos ir teisėkūros** srityje, kuriems EDAPP ketina skirti itin daug dėmesio, yra šie:

- galimybių, kaip toliau patobulinti **Pamatinį sprendimą dėl duomenų apsaugos**, svarstymas, siekiant padidinti naujuoju teisės aktu numatytą apsaugos lygį trečiojo ramsčio srityje;
- **Duomenų apsaugos direktyvos** ateitis;
- Europos Komisijos daugiametė programa laisvės, saugumo ir teisingumo srityje, vadinama „**Stokholmo programa**“;
- svarbiausios tendencijos **teisėsaugos** ir teisėkūros srityse, susijusios su kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu;
- Reglamento dėl **galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais** peržiūrėjimas;
- naujos iniciatyvos, kurių tikslas – stiprinti **tarptvalstybinį sveikatos priežiūros paslaugų teikimą** kartu su informacinių technologijų naudojimu.

---

<sup>3</sup> „Debesies kompiuterija“ reiškia internetinę („debesies“) kompiuterinę technologiją, naudojamą įvairioms paslaugoms. Tai kompiuterija, kai dinamiškai kintamos apimties ir dažnai virtualūs resursai teikiami kaip paslauga internetu.

## Bendradarbiavimas

EDAPP bendradarbiauja su kitomis duomenų apsaugos institucijomis, siekdamas propaguoti darnią duomenų apsaugą visoje Europoje. Taip pat bendradarbiaujama su tomis priežiūros institucijomis, kurios yra įsteigtos pagal ES trečiąjį „ramstį“, ir kuriant didelės apimties IT sistemas.

Pagrindinis Europos duomenų apsaugos institucijų bendradarbiavimo forumas – **29 straipsnio darbo grupė**, kuri teikia Europos Komisijai nepriklausomą nuomonę duomenų apsaugos klausimais. EDAPP dalyvauja šios darbo grupės, kuriai tenka esminis vaidmuo užtikrinant vienodą Duomenų apsaugos direktyvos taikymą, veikloje.

EDAPP ir darbo grupė darniai bendradarbiavo daugeliu klausimų, tačiau daugiausia dėmesio skyrė Duomenų apsaugos direktyvos įgyvendinimui ir duomenų apsaugos problemoms, kylančioms dėl naujų technologijų. EDAPP taip pat itin pritarė iniciatyvoms, kurių imtasi siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tarptautiniams duomenų srautams (pvz., Įmonėms privalomos taisyklės).

2008 m. darbo grupė pateikė nuomones dėl siūlomų teisės aktų, kurių tema kai kuriais atvejais sutapo su EDAPP nuomonių tema (pvz., dėl e. privatumo direktyvos). Pagal ES teisėkūros procesą privaloma konsultuotis su EDAPP, tačiau darbo grupės pateikta medžiaga taip pat labai naudinga, ypač dėl to, kad joje gali būti specifinių dėmesio vertų dalykų, pateiktų iš valstybių narių pozicijų. Todėl EDAPP palankiai vertina tokią veiklą, kuri yra suderinama su jo paties nuomonėmis.

Viena iš svarbiausių EDAPP užduočių bendradarbiavimo srityje yra susijusi su suderinta **Eurodac** priežiūra, kadangi šioje srityje duomenų apsaugos priežiūrą vykdo ir nacionalinės duomenų apsaugos institucijos, ir EDAPP. Eurodac priežiūros koordinavimo grupė, kurios nariai yra nacionalinės duomenų apsaugos institucijos ir EDAPP, 2008 m. surengė du susitikimus, kuriuose daugiausia dėmesio buvo skirta darbo programos, kurią ši grupė priėmė 2007 m. gruodžio mėn., įgyvendinimui. Iš šios darbo programos atidesniam nagrinėjimui ir ataskaitai parengti pasirinktos trys temos: duomenų subjektų informacija, vaikai ir Eurodac bei DubliNet<sup>4</sup>. Tuo pačiu dėmesio susilaukė ir sistema, kurioje ši grupė veikia: Europos Komisija pradėjo Dublino reglamento ir Eurodac reglamento peržiūrą atsižvelgdama į bendrą prieglobsčio priemonių sistemą.

Poreikis EDAPP ir kitoms duomenų apsaugos institucijoms glaudžiai bendradarbiauti **trečiojo ramsčio klausimais**, t. y. policijos ir teismo bendradarbiavimo srityje pastaraisiais metais tapo akivaizdesnis, Europos ir tarptautiniu lygiu padaugėjęs iniciatyvų, kurių tikslas – rinkti asmens duomenis ir jais dalintis. EDAPP siekia užtikrinti aukšto lygio ir nuolatinę duomenų apsaugą tose srityse, kuriose veikia duomenų apsaugos priežiūros institucijos (Šengeno, Europolo, Eurojusto ir Muitinės informacinės sistemos jungtinės priežiūros įstaigos), įsteigtos pagal ES trečiąjį ramstį. 2008 m. EDAPP aktyviai dalyvavo posėdžiuose, kuriuos surengė Policijos ir teisingumo darbo grupė ir kuriuose buvo nagrinėjami opūs klausimai, pavyzdžiui, Priemo sutarties įgyvendinimas, Pamatinis sprendimas dėl duomenų apsaugos trečiojo ramsčio srityje ir PNR.

Toliau skirta dėmesio bendradarbiavimui **tarptautiniuose forumuose**. Kaip ir ankstesniais metais, EDAPP dalyvavo Europos ir tarptautinėse duomenų apsaugos ir privatumo komisarų konferencijose, suteikiančioms dalyviams galimybę aptarti aktualias duomenų apsaugos problemas, pavyzdžiui, su

<sup>4</sup> DubliNet yra nacionalinių institucijų, atsakingų už prašymus suteikti prieglobsčio saugus elektroninis perdavimo kanalų tinklas. Paprastai, jei Eurodac paieškos sistemoje rezultatas yra teigiamas, pradedama keistis duomenimis apie prieglobsčio prašantį asmenį. Tokiam keitimuisi naudojamas DubliNet tinklas.

saugumu ir naujomis technologijomis susijusias naujoves ir privatumo pasaulyje be sienų, klausimą. Deramai atlikta ir pakartotinė „Londono iniciatyvos“, kurios tikslas – didinti informuotumą apie duomenų apsaugą ir didinti jos veiksmingumą, peržiūra. Galiausiai, po panašių renginių 2005 m. ir 2007 m., manoma surengti seminarą duomenų apsaugos tarptautinėse organizacijose tema.



## Ryšiai

Informavimas ir ryšiai vaidina svarbų vaidmenį užtikrinant informacijos apie EDAPP pagrindinę veiklą sklaidą ir didinant informuotumą apie EDAPP darbą bei apie duomenų apsaugą apskritai. Strateginiu požiūriu tai yra itin svarbu dėl to, kad EDAPP yra palyginti nauja institucija, todėl būtina toliau didinti informuotumą apie jos funkcijas ES lygiu.

Praėjus ketveriems metams nuo darbo pradžios matome, kad skyrus daug svarbos ryšiams su visuomene, akivaizdžiai padidėjo **informuotumas** apie mūsų veiklą. Svarbūs pasiekimų rodikliai yra šie: daug dažniau prašoma suteikti informacijos, padidėjo tinklavietės lankytojų skaičius, nuolat auga informacinio biuletenio prenumeratorių skaičius, reguliariai kreipiamasi dėl pažintinių vizitų EDAPP institucijoje ir kviečiama skaityti pranešimus konferencijose. Be to, požiūris, kad EDAPP yra institucija, į kurią derėtų kreiptis duomenų apsaugos klausimas, dar labiau sustiprėjo dėl sistemingai palaikomų ryšių su žiniasklaida, dėl kurių žiniasklaidoje padaugėjo informacijos apie EDAPP veiklą.

**Ryšiams su žiniasklaida** ir toliau buvo skiriama itin daug dėmesio ryšių palaikymo veiklos srityje: 2008 m. buvo surengta apie 25 EDAPP **interviu** su spaudos, radijo ir televizijos, taip pat elektroninės žiniasklaidos žurnalistais. Spaudos tarnyba paskelbė 13 **pranešimų spaudai**, kurių dauguma buvo susiję su EDAPP nuomonėmis dėl naujų siūlomų teisės aktų, kurie yra itin svarbūs visuomenei. Juose apžvelgti tokie klausimai kaip e. privatumo direktyva, Pamatinio sprendimo dėl duomenų apsaugos trečiojo ramsčio srityje priėmimas, galimybė visuomenei susipažinti su ES dokumentais ir transatlantinis keitimasis informacija teisėsaugos tikslais. 2008 m. gegužės mėn. taip pat buvo surengta spaudos konferencija, kurioje spaudai pristatytos pagrindinės 2007 m. metinės ataskaitos išvados.

Be to, kad atsako į reguliariai žiniasklaidos teikiamus klausimus, spaudos tarnyba taip pat atsakė į 180 **prašymų suteikti informaciją**, kuriuos pateikė pavieniai asmenys ir suinteresuotieji subjektai. EDAPP palankiai įvertino **studentų**, kurie specializuojasi Europos teisės, duomenų apsaugos ir / arba IT saugumo srityse, **grupių** vizitus, kadangi tai taip pat padeda užmegzti ryšius su akademinė bendruomene.

Siekdamas dar labiau padidinti informuotumą apie vykdomą veiklą, EDAPP toliau naudojosi šiomis informavimo priemonėmis:

- **tinklaviete:** patobulinti techniniai aspektai ir turinys, įskaitant tai, kad parengtas asmens duomenų apsaugos srities „terminų žodynelis“ ir „klausimų ir atsakymų“ skyrius. Statistiniai duomenys rodo, kad nuo 2008 m. vasario 1 d. iki gruodžio 31 d. tinklavietėje iš viso apsilankė 81 841 lankytojas, daugiausia – 10 095 – gegužės mėn., kai buvo paskelbta 2007 m. metinė ataskaita;
- **elektroniniu informaciniu biuleteniu:** 2008 m. išleisti penki EDAPP informacinio biuletenio numeriai. 2007–2008 m. smarkiai išaugo šio biuletenio prenumeratorių skaičius. Pradėti parengiamieji darbai, skirti patobulinti šį informacinį biuletinį, kad jis taptų skaitytojui patogesnė informacijos priemonė;
- **informaciniais renginiais:** EDAPP vėl dalyvavo Duomenų apsaugos dienos ir ES atvirų durų dienos renginiuose; pagrindinėse ES institucijose buvo pastatyti informaciniai stendai;
- **informacinės brošiūros:** pradėta rengti atnaujintos informacinės brošiūros redakcija, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. sausio mėn. baigiasi pirmasis EDAPP įgaliojimų laikotarpis.

## Administravimas, biudžetas ir darbuotojai

siekiant toliau stiprinti pozityvią veiklos pradžią ir dėl to atsiradus būtinybei vykdyti naujas paskirtas užduotis, EDAPP skirta **papildomų** biudžetinių ir žmogiškųjų **išteklų** (biudžetas padidintas nuo 4 955 726 EUR 2007 m. iki 5 307 753 EUR 2008 m., darbuotojų skaičius – nuo 29 iki 33)

2008 m. pradėta taikyti nauja su **biudžetu** susijusi +terminija, siekiant užtikrinti biudžeto valdymo institucijų reikalaujamą skaidrumą. 2007 finansinių metų ataskaitoje Europos Audito Rūmai padarė išvadą, kad atlikus auditą nėra pagrindo pastaboms.

Dėl didėjančio informuotumo apie instituciją didėja darbo kiekis, taip pat užduočių apimtis, ir tai turi įtakos su **žmogiškaisiais ištekliais** susijusiems klausimams. EDAPP pasirinko kontroliuojamą augimą, siekdamas užtikrinti, kad nauji darbuotojai būtų deramai priimti. Todėl 2008 m. EDAPP paprašė, kad būtų sukurtos tik keturios pareigybės. Pagal stažuotojų programą per kiekvieną stažuotei skirtą laikotarpį ir toliau priimami maždaug du stažuotojai. Be to, priimti į darbą du komandiruotieji nacionaliniai ekspertai iš nacionalinių duomenų apsaugos institucijų.

EDAPP **organizacinės struktūros schema** pasikeitė dėl nuolat didėjančio darbo kiekio – buvo įsteigta koordinatoriaus funkcija. Šiam tikslui konsultacijų ir priežiūros grupėse paskirti penki koordinatoriai.

**Vidaus kontrolė:** EDAPP tarnybų ir vidaus auditoriaus atliktas įvertinimas parodė, kad vidaus kontrolės sistema yra funkcionali ir efektyvi ir gali patikimai užtikrinti, kad institucija pasiektų savo tikslus.

EDAPP paskyrė savo paties **duomenų apsaugos pareigūną**, kad būtų užtikrintas Reglamento (EB) Nr. 45/2001 taikymas institucijoje. 2008 m. tęstas procesas, kurio tikslas – identifikuoti tvarkymo operacijas, kuriose naudojami asmens duomenys, siekiant nustatyti, kurioms operacijoms taikytina išankstinė patikra. Sudarytas galutinis vidinių operacijų aprašas. Šiuo pagrindu pradėtas pirmasis pranešimų teikimo procesas.

Priimtos naujos **vidaus taisyklės**, būtinos tinkamam institucijos veikimui užtikrinti, įskaitant sprendimus dėl sertifikavimo, dėl saugumo priemonių ir dėl EDAPP institucijos vietinio saugumo pareigūno skyrimo.

Užbaigtas naujos **dokumentų valdymo** sistemos (GEDA) įgyvendinimas. Šis įgyvendinimas laikomas pirmu žingsniu siekiant sukurti bylų srauto valdymo sistemą, reikalingą norint užtikrinti geresnes pagalbines EDAPP veiklos funkcijas.

Europos Komisija

**2008 m. metinės ataskaitos — Santrauka**

Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras

2008 — 16 p. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95030-89-3

### **Kaip įsigyti ES leidinių?**

**Parduodamų leidinių galite įsigyti:**

- EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- knygyne, nurodę leidinio pavadinimą, leidėją ir (arba) ISBN kodą;
- tiesiogiai iš mūsų platintojų. Jų adresus rasite tinklavietėje:  
<http://bookshop.europa.eu> arba kreipęsi faksu: +352 2929-42758.

**Nemokamų leidinių galite įsigyti:**

- EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- Europos Komisijos atstovybėse arba delegacijose. Jų adresus rasite tinklavietėje:  
<http://ec.europa.eu/> arba kreipęsi faksu: +352 2929-42758.



EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS  
PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

*asmens duomenų apsaugos  
sergėtojas Europoje*

**[www.edps.europa.eu](http://www.edps.europa.eu)**



■ Leidinių biuras